

A kétszívű királyfi

Callottatok-e hírét a fekete királynak? Túl volt ennek az országa még az Óperenciás-tengeren is, s akkora volt, hogy az áldott nap soha, de soha le nem nyugodott rajta. De nem lehetett semmi szívbéli gyönyörúsége nagy országában a fekete királynak, mert egyetlenegy fia vala, de ennek - akár hiszik kietek, akár nem - olyan érzékeny szíve volt, hogyha egy félszeg embert vagy oktalan állatot látott, mindjárt sírva fakadott. Sírás volt szegénynek éjjele-nappala, nem esett jól sem étje, sem itja. Ha meglátott egy vak koldust, a szíve csak elfacsarodik, a könnye keservesen hullott, s mindég meg-megfohászkodék:

- Istenem, Istenem, mért is van, hogy az a lelkes állat nem szemlélheti a napot, holdat s a ragyogó csillagokat?

Ha egy oktalan állatot pillantott meg, akkor is rítt, rőkölt, mint egy kicsi gyermek.

Aj, teremtő Istenem, elbúsulta magát a fekete király. Mit ér neki az az oktalan-nagy ország, mit a nagy sereg cifra katona, ha nem lesz az ő halála után, aki azokat kommandírozza? Hiszen ha az ő fia meglát egy béna katonát, mindjárt ellágyul, kiejti a kardot keziből, s szertezüllődik az a nagy sereg.

No, telik-múlik az idő. Egyszer csak bemegy a kicsi inas a fekete királyhoz, s jelenti, hogy az udvarba egy olyan csudadoktor érkezett, aki meggyógyítaná a felséges királyúrfit. Megörvend a fekete király, s mondja:

- Mindjárt behívjátok! Ha meggyógyítja az én drága fiamat, mindent adok, amit csak a szíve kíván.

Bémegyen a csudadoktor, s elémondja nagy szaporán, hogy ő egy kerek esztendőnek a leforgásán meggyógyítja a királyúrfit, csak engedje meg a király, hogy magával vihesse a fiút. Nehezére esett ez a fekete királynak, de belenyugodott. A csudadoktor pedig elvivé magával az érzékeny szívu királyúrfit Bergengóciába. Mire az esztendő kitelt, a királyúrfinak a régi helyett új szíve volt. A csudadoktor kivette a régit, s egészen más szívet tett helyébe.

Hálálkodott a királyúrfi, s kérdé, hogy mit fizessen az új szívéért? Azt mondá a csudadoktor:

- Ne fizess most nekem semmit, felséges királyúrfi, hanem ígérd meg, hogy mától fogvást, ahány ember sírva fakad temiattad, annyi zsák aranyat adsz énnekem.

A királyúrfi meg is ígérte, s azzal elindult hazafelé, az apja országába. De édes jó Istenem, bezzeg más vala-e az új szíve a réginél! Amint menne, mendegélne, meglát az út közepén egy juhászputyát. El volt löve a két utolsó lába, ott fetrengett az út porában, kauszolt, vinnyogott, s olyan keservesen nézett a királyúrfira. Még egy esztendővel ennek előtte sírt volna a királyúrfi, fölvette, hazavitte volna, hogy ápolják otthon, de most csak félrerúgta az útjából nagy kegyetlenül. Osztéig továbbment, hazaért az apja országába, annak is a rezidenciájába. Nem messze az apja palotájától egy vak koldust talált, aki kenyeret kért Isten nevében. De a keményszívu királyúrfi nemhogy alamizsnát adott volna, még elkergette a szegény vak

koldust, s botjával húzott is vagy kettőt a hátára. Hazamegy, belép a palotába, apja-anyja elejibe szaladnak, nyakába borulnak, örvendeznek, kérdezősködnek: hogy telt az esztendő a csudadoktornál, meggyógyult-e?

A királyúrfi pedig nagy mostohán eltaszította magától apját-anyját, s éktelenül lármázott, hogy őt ne háborgassák mindenféle haszontalan kérdéssel.

Aj, sírt a király, de még jobban a királyné! Mi lett az ő szívéről szakadt édes gyermekéből! Milyen érzékeny, jószívű vala, s milyen kőkemény lett! De aztán ez csak úgy ment minden áldott nap. A királyúrfi minden lelket megríkatott mostoha viseletével. A csudadoktor pedig mindennap pontosan eljött, s mindig felvette a maga zsák aranyát. Egyszer csak azt látta a király, hogy ha ez így tart, az egész ország elkódusodik. Már eligente-elig (alig) lehetett egy zsák aranyat összeszedni.

A királyúrfi maga is megsokallá a dolgot, s azt mondá egy nap a csudadoktornak:

- Hallod-e, te csudadoktor! Én már tovább nem győzlek fizetni téged, amennyi arany volt az apám országában, mind a te kincses kamarádba került. Azt mondom én neked, add vissza a régi szívemet.

Azt felelé pedig erre a csudadoktor:

- Felséges királyúrfi! Tanuld meg, hogy szív helyébe lehet új szívet tenni, de a régit visszaszerezni - soha!